

ledes: „Fra et stort Antal Landsbykskolelærere har Ministeriet modtaget et Andragende om Lønningforhøielse, hvori de blandt Andet beklage sig over, at Kornlønnen paa mange Steder er ikke ubetydeligt under, hvad Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 a foreskriver, og at Jordlodderne langt fra overalt have den anordningsmæssige Størrelse.“ Derefter udvikler Ministeren yderligere, at han, da Løberne for Landmændene nu ere blevne saa gunstige, udbeder sig Skolelærernes Betænkning, om ikke Tidspunktet for en almindelig Forhøielse kan indtræde. Jeg tror ikke, at den høitærede Minister kan bestride, at dette er Hovedindholdet. Han har imidlertid selv erkjendt, at man tidligere har forhøiet efterhaanden, men at man aldrig har forsøgt en almindelig Forhøielse. Der har heller ikke nu været Tale om overhovedet at forhøie samtliche Læreres Løn, — det tror jeg bestemt ikke laa i mine Udtryk — men kun at forhøie Lønningerne i Genbold til § 55 a. Jeg ser, at den høitærede Minister gjentagende ryster paa Hovedet, og jeg haaber derfor, at jeg med den høitærede Formands Tilladelse maa oplæse endnu nogle Linier af det nævnte Cirkulære, da jeg virkelig, som allerede antydet, ikke vil lægge Andet i Cirkulæret, end der ligger deri. Som Fortsættelse af den Indledning, jeg alt har oplæst, hedder det fremdeles saaledes: „I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstlig udbede sig Skolelærernes Betænkning behageligt meddelt, om der ikke under de nuværende gunstige Forhold for Landbrugerne maatte være Frøie til overalt, hvor Lærerne ved Hovedskolerne, d. e. Enkelterne eller Førstelærerne, ikke have den fulde foreskrevne Kornløn og Jordlob eller tilstrækkeligt Ækivalent herfor i andre Prestationer, at paalægge Sogneraadene at supplere disse Lønningssdele til den anordningsmæssige Størrelse.“ Jeg tror dog virkelig, at det af disse Ord fremgaar aldeles klart, at der her er Tale om en almindelig Lønningforhøielse; men i alt Fald ere Ordene jo nu oplæste, saaledes at man fuldstændig vil være i Stand til at kunne dømme mig og den høitærede Minister imellem. Dette var jo saa omtrent det eneste Punkt i mit Foredrag, til hvilket den høitærede Minister havde nogen Bemærkning at gjøre. — Den høitærede Minister sagde endvidere, at jeg havde talt om et Statistiskstud af 6000 Kroner. til Maribo Amt. Nei, derom har jeg ikke talt; thi jeg ser meget godt, at Bilag II oplyser om, hvorledes Alderstillaget udredes. Der staar 6,000 Kr. til Maribo Amt, hvilket nu herefter vil blive fire Gange saameget, altsaa 24,000 Kr. Jeg har dernæst oplyst, at der vil blive flere Portioner end der er Lærere, hvilket ikke er blevet bestridt, og saa vidt jeg skjønner fornuftigvis heller ikke kan bestrides. Som sagt, jeg har gennem Omfæktighederne søgt at vise, at Lovforslaget som Helhed er ubrugeligt til Grundlag, idet det er uretferdig bygget i sit Princip og ikke rammer med Sjælp,

hvor der i Virkeligheden er Trang til Sjælp; dette er, saa vidt jeg skjønner, blevet staaende uimodsgt. Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger) har da heller ikke i mindste Maade imødegaaet mig. Han har kun talt om, at vi, fordi vi her vedtog et Alderstillag, derfor ikke havde nedslaaet Skolepengesystemet. I saa Henseende skal jeg fuldstændig henholde mig til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. M. Hansen), der tydelig har paavist — hvad der ogsaa ligger i Sagens Natur — at der er to Principer, nemlig et, som vil have Alderstillag, og et som vil have Skolepenge, men naar det ene gjøres, og det Andet ikke gjøres, er dog, virkelig dermed Grunden paa en Maade skudt bort under Fødderne. — Det ærede Medlem har endvidere, ligesom det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), været noget pessimistisk med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt der overhovedet vilde blive givet Understøttelse paa Finantsloven; dog forekom det mig ikke, at han var slet saa træstesløs som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Jeg skal imidlertid henvise det ærede Medlem til, hvad der er gaaet i Jorveien. Det vil saaledes erindres, at vi for nogle Aar tilbage — jeg tror, det var i Samlingen 1873—74 — fik et særligt Lovforslag om Tillæg til Embedsmændenes Lønning, som blev negtet Overgang; paa hvilket Stadium erindrer jeg ikke saa nøie, men jeg tror dog det blev negtet Overgang til 2den Behandling. Dette viste sig den Gang at være et ret probat Middel, idet Embedsmændene netop fik Tillæget paa Finantsloven. En lignende Veie ere vi jo nu her ved at slaas ind paa, og naar alle erkjende, at Tillæget er nødvendigt, samt at der kun kan være Tale om noget Midlertidigt — idet det jo fra alle Sider maa indrømmes, at der ikke er noget Haab om at faae en almindelig Skolelærereform under de nuværende Forhold — er Finantsloven jo netop det rigtige Sted. (Kjær: Det er der heller Ingen, som negter). Det ærede Medlem siger, at det er der heller Ingen, som negter, men det forekommer mig dog, man kan tænke sig, at den høitærede Minister ikke kan give os noget fynderligt Lyft Haab i saa Henseende, naar man ser hen til hans Stilling til Sagen ifjor og til dette Lovforslag. Jeg skal imidlertid minde om, at der er Noget, der overlever Ministerierne, og det er Repræsentationen. Jeg tror dog, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds vil indrømme, at vi rimeligvis komme til at overleve det nuværende Ministerium, eller i alt Fald, at denne Forsamling og de Erkjendelser, som have givet sig tilkjende igjennem den, vil overleve det, og at den almindelige Opinion vil være saa stærk, at vi nok skulle faae det, hoortil der er midlertidig Trang. Altsaa, jeg vil slaas fast, at det, som er fremsført af mig imod Lovforslaget, nemlig at nogle Aar saae halv Understøttelse,